

OPUŠTĚNÁ, TOULAVÁ, ZRANĚNÁ ZVÍŘATA

Opuštěným zvířetem je zvíře původně v lidské péči, které jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo je vyhnal. **Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo ho vyhnat.** Kdo poruší tuto povinnost, dopustí se správního deliktu.

Toulavým zvířetem je zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběh, nebo mimo domácnost svého chovatele. Jedná se především o zvířata, která jejich chovatel nezabezpečil proti úniku, např. může jít o volně pobíhající psy nebo skot. Jde tedy o situaci, kdy chovatelé zvíře jen dočasně uteklo.

Z těchto fakt vyplývá **důležitost evidence zvířat spojené s jejich označováním**, která umožní návrat toulavého zvířete k jeho chovateli, aniž by zvíře muselo skončit v útulku jako zvíře opuštěné. I v případě opuštění označeného zvířete může být snadno nalezen jeho původní majitel.

Opuštěné nebo toulavé zvíře si nálezce nemůže ponechat. Kdo si nalezené zvíře ponechá, vystavuje se možnosti postihu. **Opuštěné nebo toulavé zvíře je nutné odevzdat na obecním úřadě nebo ho předat do obecního útulku nebo oznámit místo nálezu obci.** Obec má povinnost se o zvíře postarat. Utrácení opuštěných zvířat po určité době, např. po uplynutí karantény, zákon nedovoluje. Nepřihlásí-li se o nalezené zvíře vlastník do 6 měsíců od odevzdání, připadá zvíře do vlastnictví obce.

Kdo neučiní opatření proti úniku zvířat, poruší zákon na ochranu zvířat, podle něhož je každý povinen učinit opatření proti úniku zvířat v zájmových chovech, a chovatelé jsou povinni učinit opatření nezbytná pro zabránění úniku hospodářských a pokusných zvířat. **Zabránit úniku zvířat je důležité mimo jiné i pro jejich bezpečnost** (např. možnost sražení autem apod.), toulavé zvíře může být i usmrceno podle zákona o myslivosti.

V případě nálezu **zraněného zvířete** poradí orgány veterinární správy, odbory životního prostředí krajských úřadů a obcí a orgány policie.

V případě nálezu **zraněného volně žijícího zvířete** je třeba se obrátit na nejbližší stanici pro handicapovaná zvířata (www.zvirevnouzi.cz) nebo kontaktovat přímo ústředí ČSOP. Není vhodné se s nalezenými volně žijícími zvířaty obracet na útulky určené pro psy a kočky, neboť nejsou vybaveny k péči o tato zvířata.

NA KTERÉ ORGÁNY SE OBRÁTIT, VÍME-LI O TÝRANÉM ZVÍŘETI

Krajské veterinární správy vykonávají dozor nad dodržováním povinností v oblasti ochrany zvířat. Zjistí-li, že dochází k týrání zvířat nebo k jinému porušení zákona na ochranu zvířat, informují obecní úřad nebo Policii ČR, aby mohlo být zahájeno řízení. Pracovníci veterinární správy posoudí, zda skutečně dochází k týrání zvířete, proto je vhodné obrátit se v případě podezření na týrání zvířat nebo na jiné porušení zákona na ochranu zvířat na ně. Na návrh orgánu veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností nařídit zvláštní opatření, tedy nařídit umístění týraného zvířete do náhradní péče, nařídit snížení počtu zvířat nebo nařídit chovateli pozastavení činnosti do odstranění závad.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají správní delikty na úseku ochrany zvířat a ukládají pokuty chovatelům, a to v případě, kdy dojde k porušení povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat nebo stanovených vyhláškou, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

Obce projednávají porušení obecně závazných vyhlášek, které vydaly na základě zákona na ochranu zvířat, a ukládají za taková porušení pokuty.

Orgány Policie ČR se zabývají případy, kdy je podezření, že došlo k trestnému činu týrání zvířat podle trestního zákona popřípadě k dalším trestným činům, které souvisejí s ochranou zvířat.

Další a podrobnější informace o oblasti ochrany zvířat proti týrání naleznete na internetové adrese <http://www.oz.mze.cz/>

**Ministerstvo zemědělství
odbor živočišných komodit
oddělení ochrany zvířat
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
e-mail: ooz@mze.cz
tel.: 221 812 441**

vydáno v červnu 2013

Ochrana zvířat

Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka.

(preambule zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání)

Ochranu zvířat se zabývají především **Ministerstvo zemědělství a Státní veterinární správa.**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

prostřednictvím oddělení ochrany zvířat zejména projednává, koordinuje a kontroluje plnění úkolů ochrany zvířat a předkládá příslušným státním orgánům návrhy na nezbytná opatření; schvaluje statut a jednací řád Ústřední komise pro ochranu zvířat (odborného poradního orgánu ministra na úseku ochrany zvířat) a Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely; plní úkoly vyplývající pro něj z přímo použitelných předpisů Evropské unie na úseku ochrany zvířat proti týrání; vede ústřední evidenci počtu použitých pokusných zvířat; uděluje / odmítá povolení k porážce zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat; uděluje / odmítá oprávnění k chovu, dodávce a používání pokusných zvířat; uděluje / odmítá akreditaci školicím pracovníkům k pořádání kurzů - na úseku ochrany zvířat proti týrání a ve spolupráci se Státní veterinární správou provádí v těchto kurzech zkoušky, vede seznamy osob, kterým vydalo po úspěšném absolvování kurzu osvědčení; vydává písemné vyjádření ve schvalovacím řízení zoologických zahrad.

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA

prostřednictvím krajských veterinárních správ zejména vykonává dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům; vydává / odmítá povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči; vydává / odmítá osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku pro přepravu hospodářských zvířat; vydává / odmítá povolení dopravce; stanovuje veterinární podmínky pro provádění pokusů na zvířatech a pro provádění porážky zvířat; na základě výsledku kontroly může vydat rozhodnutí o závazném pokynu k odstranění zjištěných nedostatků; podává podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům na úseku ochrany zvířat.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY V OBLASTI OCHRANY ZVÍŘAT (stav k 10. 6. 2013)

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 30/1998 Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 77/2006 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 308/2011 Sb. a zákona č. 359/2012 Sb. Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zákon stanoví, které činnosti jsou považovány za týrání zvířat, důvody k usmrcení zvířete, upravuje ochranu zvířat při usmrcování, použití znečistlivění, ochranu zvířat při veřejném vystoupení zvířat, ochranu zvířat při přepravě, stanoví podmínky ochrany hospodářských zvířat, zvířat v zájmových chovech, volně žijících zvířat a pokusných zvířat. Dále zákon stanoví orgány ochrany zvířat a jejich působnost, upravuje rovněž správní delikty a přestupky na úseku ochrany zvířat a stanoví podmínky akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění vyhlášky č. 425/2005 Sb., vyhlášky č. 464/2009 Sb., vyhlášky č. 78/2012 Sb. a vyhlášky č. 22/2013 Sb., stanoví minimální standardy, podle kterých se chovají hospodářská zvířata s ohledem na druh a hmotnostní kategorii a další specifické požadavky na jejich ochranu a pohodu. Týká se ochrany a chovu skotu, prasat, ovcí, koz, koní, a drůbeže, dále běžců, kožešinových zvířat a jelenovitých ve farmovém chovu.

Vyhláška č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat, se vztahuje pouze na původně volně žijící zvířata, která jsou používána k drezúře, nikoliv na jiné druhy zvířat. Vyhláška stanoví podmínky chovu a drezúry cirkusových zvířat a zvířat používaných pro komerční účely, jejichž výcvik a drezúra není zákonem zakázána.

Vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, ve znění vyhlášky č. 205/2011 Sb., stanoví tyto druhy a vzor žádosti o povolení jejich chovu.

Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě, ve znění vyhlášky č. 22/2013 Sb., stanoví požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství.

Vyhláška č. 114/2010 Sb., o ochraně handicapovaných zvířat při chovu, ve znění vyhlášky č. 22/2013 Sb., upravuje podmínky pro chov handicapovaných zvířat.

Vyhláška č. 418/2012 Sb., o ochraně zvířat při usmrcování, ve znění vyhlášky č. 34/2013 Sb., upravuje zejména způsoby doložení odpovídajících odborných praxí podle zákona na ochranu zvířat proti týrání, vzor žádosti o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církvi a náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, požadavky na omračování některých druhů zvířat.

Vyhláška č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, upravuje zejména vzory formulářů žádostí spolu se seznamy údajů potřebných k práci s pokusnými zvířaty, vzory statistických tabulek, požadavky na prostory, vybavení a prostředí pro pokusná zvířata a jeho kontrolu, požadavky na péči o pokusná zvířata a jejich zdravotní stav, kritéria přiřazování pokusů k zařazení do jednotlivých kategorií závažnosti, metody usmrcování jednotlivých druhů pokusných zvířat.

Vyhláška č. 21/2013 Sb., o stanovení podmínek při chovu psů a koček, stanoví podmínky chovu psů a koček pro sdružení právnických nebo fyzických osob, nebo podnikatele, kteří se zabývají chovem zvířat.

Vyhláška č. 22/2013 Sb., o vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání, upravuje obsah a rozsah odborných kurzů pro získání způsobilosti na úseku ochrany zvířat proti týrání, požadavky na kvalifikaci lektorů, složení zkušebních komisí, průběh a organizaci zkoušek.

Nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS stanoví podmínky pro místa zastávky v EU, v nichž jsou nejméně 24 hodin umístění domácí lichočopytníci a domácí skot, ovce, kozy a prasata.

Nařízení Rady (ES) č. 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1255/97, pokud jde o použití míst zastávek.

Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 upravuje podmínky pro přepravu zvířat, která se uskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností v rámci Evropské unie, stanoví také požadavky na přepravce a jejich povolení, požadavky na osoby, které zacházejí se zvířaty, a jejich školení, požadavky na schválení dopravních prostředků.

Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování stanoví pravidla pro usmrcování zvířat chovaných nebo držaných pro produkci potravin, vlny, kůže, kožešin nebo jiných produktů, jakož i pro usmrcování zvířat za účelem depopulace a pro související úkony.